

**รายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

ชื่อโครงการ : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

๑. เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยมีการวางแผน การติดตามประเมินผลที่เป็นไปตามแผน และมีการควบคุมภายในที่เหมาะสม

๒. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง

ขอบเขตการตรวจสอบ

๑. ศึกษาข้อมูลดังนี้

- แผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
- แผนแม่บทบูรณาการการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔
- แผนการดำเนินงานในการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความ

หลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

๒. สอบทานการควบคุมภายในทั่วไป เช่น การมอบหมาย การสอบทานการติดตามประเมินผล เป็นต้น

๓. สอบทานเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกค่าใช้จ่ายในดำเนินการด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

๔. สอบถามเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย

ระยะเวลาที่ตรวจสอบ : ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๔ และ มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๕

ผลการตรวจสอบ

ความเป็นมา

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานด้านนโยบายและแผนของประเทศ รับผิดชอบเป็นศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยมีการกึ่งในการพัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการและแนวปฏิบัติที่อยู่ภายใต้ภารกิจและความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในอนาคต

ในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานนโยบายฯ ได้ออกแบบสถาปัตยกรรมระบบและกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในระยะ ๕ ปี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคลังข้อมูลให้เป็นคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระดับชาติที่ตอบสนองการดำเนินงานในด้านการอนุรักษ์ พันธุ์ เข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และได้พัฒนาต้นแบบระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย (Thailand Biodiversity Information Facility: TH-BIF) โดยได้ออกแบบระบบเพื่อจัดเก็บข้อมูลพืช สัตว์ จุลินทรีย์ สิ่งมีชีวิตในพระนาม ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ผู้เชี่ยวชาญ และการใช้ประโยชน์ โดยมุ่งเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานให้เป็นระบบตามมาตรฐานสากล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อข้อมูล และพัฒนากระบวนการตรวจสอบข้อมูล โดยอาศัยกลไกการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญและนักอนุกรมวิธาน ซึ่งนำไปสู่การลงนามในบันทึกความเข้าใจการจัดทำระบบคลังข้อมูลฯ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๕ หน่วยงาน จาก ๕ กระทรวง และ ๑ องค์กรพัฒนาเอกชน และมีการเชื่อมต่อข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างระบบคลังข้อมูลฯ กับหน่วยงานนำร่อง จำนวน ๖ หน่วยงาน ปัจจุบันมีข้อมูลนำเข้าระบบทั้งสิ้น ๑๒,๑๒๘ รายการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานนโยบายฯ มุ่งพัฒนาต่อยอดในการพัฒนาต้นแบบระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย โดยการออกแบบระบบให้รองรับหน่วยงานท้องถิ่นในเชิงพื้นที่ การขยายเครือข่ายหน่วยงานและการเพิ่มจำนวนข้อมูลเข้าสู่ระบบคลังข้อมูลฯ การออกแบบ/แสดงผลข้อมูลของระบบคลังข้อมูลให้รองรับการเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน การพัฒนาแพลตฟอร์มของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในระบบคลังข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการข้อมูล และเผยแพร่สู่สาธารณชนให้สามารถเข้าถึง สืบค้นและใช้ประโยชน์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการพัฒนาออกแบบระบบเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะพัฒนาต่อยอดในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานนโยบายฯ จึงมีความจำเป็นต้องขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพิ่มประสิทธิภาพระบบข้อมูลและการให้บริการข้อมูล และเผยแพร่สู่สาธารณชนให้สามารถเข้าถึง สืบค้น และใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น การพัฒนาออกแบบระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ การพัฒนาเครื่องมือในการติดตาม กำกับ และประเมินผล ตลอดจนควบคุมคุณภาพของข้อมูล เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล รวมถึงเป็นศูนย์ข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ในการจัดการและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสนับสนุนการขยายเครือข่ายการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ และสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อขยายเครือข่ายและเชื่อมต่อข้อมูลในระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย
๒. เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบให้มีมาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีความสมบูรณ์ในการให้บริการข้อมูลที่มีคุณภาพ ครอบคลุมความต้องการการใช้งานของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย

๑. การบูรณาการเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ที่มีข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพเพิ่มขึ้น
๒. ระบบคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยที่ได้รับการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการข้อมูลที่มีความถูกต้อง และเป็นไปตามหลักวิชาการและเกณฑ์สากลปัจจุบัน สำหรับใช้ประโยชน์ข้อมูลในการต่อยอดสร้างองค์ความรู้ และการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศบนฐานของข้อมูลที่มีคุณภาพ

ข้อตรวจพบ

๑. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) มีข้อตรวจพบ ดังนี้

๑.๑ ผลการตรวจสอบพบว่ามีการดำเนินงานล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

ตามสัญญาจ้างเลขที่ ๓๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ วงเงิน ๕,๓๖๐,๗๐๐ บาท (ห้าล้านสามแสนหกหมื่นเจ็ดร้อยบาทถ้วน) เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายเชื่อมต่อเครือข่ายคลังข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย บริษัท คอนซัลแทนท์ ออฟ เทคโนโลยี จำกัด (ผู้รับจ้าง) ได้เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ กำหนดสิ้นสุดวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๒๔๐ วัน ตามเอกสารรายงานขั้นต้น (Inception Report) ของผู้รับจ้าง ได้กำหนดแผนการดำเนินงานแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นไปตามข้อตกลงตามสัญญาจ้าง ซึ่งการส่งมอบรายงานฉบับกลาง (Interim Report) ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีมติไม่เห็นชอบต่อรายงานฉบับกลางและร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ เนื่องจากรายละเอียดยังไม่ครบถ้วนตามขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษา ประกอบกับการดำเนินงานโครงการฯ อยู่ในช่วงระหว่างการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและการส่งมอบรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ล่าช้าออกไป โดยผู้รับจ้างส่งมอบรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ล่าช้ากว่ากำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาจำนวน ๑๐๕ วัน (๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึง ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๑.๒ การจัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานฉบับกลางมีระยะเวลานาน

จากการตรวจสอบเอกสารการพิจารณาตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษาของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ พบว่า การจัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานฉบับกลาง นานกว่า ๒๑ วัน ซึ่งผู้รับจ้างได้ส่งมอบรายงานฉบับกลาง เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ประชุมพิจารณาตรวจรับงานจ้างเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่ารายงานดังกล่าวรายละเอียดเนื้อหาของรายงานฉบับกลางยังไม่ครบถ้วนตามขอบเขตของงานจ้างที่ปรึกษา จึงมีมติไม่เห็นชอบต่อรายงานฉบับดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้จัดหนังสือ สผ. ที่ ทส ๑๐๐๒.๓/๖๐๕๕ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการพิจารณารายงานฉบับกลาง จากการดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณาฯ นานกว่า ๒๑ วัน ส่งผลกระทบต่อให้การบริหารโครงการมีความล่าช้าไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาตามแผนที่กำหนด

สาเหตุ

๑. สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
๒. ปัญหาทางเทคนิค เมื่อแก้ไขระบบฐานข้อมูลแล้ว จำเป็นต้องทดสอบการใช้งานจำนวนหลายครั้ง เพื่อให้การแสดงผลได้อย่างถูกต้อง
๓. อาจเกิดจากการขาดการประสานงาน กำกับติดตามการแจ้งผลการพิจารณาระหว่างคณะกรรมการตรวจรับและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ (กคพ./สลก.)

ผลกระทบ

การมีการดำเนินงานล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

กตท.เห็นว่า ควรให้ กคช. กำกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้รับทราบและถือปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งต่อไป ดังนี้

๑. กรณีที่การดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด ระหว่างการดำเนินงานควรมีการทบทวนและปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และกรอบระยะเวลาที่กำหนดและมีให้การดำเนินโครงการเกิดความล่าช้า
๒. กรณีการแจ้งผลการพิจารณาการตรวจรับงาน ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จัดทำหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงาน และกำกับติดตามการแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้รับจ้างทราบโดยเร็วที่สุด เพื่อให้การบริหารโครงการมีความต่อเนื่อง และเป็นไปตามแผนที่กำหนด และเป็นไปตาม พรบ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๐ ในการดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุเพื่อรับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ

ผู้ตรวจสอบภายใน : นายเทพจินดา แก้ววิจิตร นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
ผู้สอบทาน : นางสาวนันทน์ภัส มุลกำบิล นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ